

Apie Olweus programą

Olweus patyčių prevencijos programa

Mokykloje vykdoma OLWEUS patyčių prevencijos programa nuo 2017 m.

Norvegijoje sukurta ir jos autoriaus bei patyčių tyrimų pradininko ir eksperto prof. Dan Olweus vardu pavadinta programa 2008 m. atkeliavo ir į Lietuvos mokyklas. D. Olweus, tyręs agresyvų vaikų elgesį Norvegijoje, sukūrė ir pagrindė savo teorijas apie patyčių mitus ir realybę. Olweus programa buvo ir tebėra sėkmingai taikoma Norvegijos, JAV, Švedijos, Islandijos, Anglijos, Škotijos, Airijos, Olandijos, Vokietijos, Australijos, Japonijos mokyklose.

Programos tikslas – pakeisti nusistovėjusį požiūrį į patyčias, sumažinti patyčių mastą mokykloje, teikti pagalbą mokiniui, mokytojui ir mokyklai, užkirsti kelią patyčių problemų atsiradimui bei siekti geresnių tarpusavio santykių mokykloje. Tai ilgalaikė programa, kuri įtraukia visą mokyklos bendruomenę – mokinius, mokytojus, kitus mokyklos darbuotojus, tėvus ir globėjus.

Programa veiksminga ir tvari:

Didžiausias pasiekimas – kad Olweus programa jau tapo mokyklos bendruomenės gyvenimo dalimi ir mokykloje skiepijamos vertybės sutampa su Olweus programos siekiais. Kontroliuodama patyčių prevenciją, mokyklos bendruomenė geba veikti kaip viena komanda. Mokiniai vertina, kad suaugusieji stengiasi sustabdyti patyčias mokykloje, ir patys tampa vis atviresni, išdrįsta pranešti apie patiriamas ar stebimas patyčių situacijas. Vis daugiau mokinių nelieka abejingi, kai pastebi patyčių atvejus ir žino, kaip reikia reaguoti.

Mokyklos įsipareigojimai

Kiekvieną rudenį 3 - 10 klasių mokiniai dalyvauja Olweus programos moksleivių anketinėje apklausoje. Atsižvelgdamas į apklausos rezultatus Koordinacinis komitetas vertina patyčių situaciją mokykloje, amžiaus tarpsnių įtaką patyčių atvejų dinamikai, numato veiklos prioritetus.

Olweus programos mokinių apklausa:

Siekiant aukštos kokybės ir gerų rezultatų bei kuriant gerą psichologinį klimatą mokykloje, Olweus programos diegimas ir palaikymas yra labai svarbus. Mokykloje vyksta nuolatinė mokinių kaita, todėl pastebimi amžiaus tarpsnių ir kai kurių klasių specifikos nulemti patyčių atvejų procentų svyravimai, tačiau mokykla siekia, kad patyčių atvejų skaičius būtų mažesnis.

Siekiant išsiaiškinti patyčių mastą ir problemas mūsų mokykloje, buvo atliktos mokinių apklausos:

- 2017 metų lapkričio mėnesį apklausoje dalyvavo 45 mokiniai (80,4 proc.). Patyčias patyrė 11 mokinių t. y. 25 proc.
- 2018 metų lapkričio mėnesį apklausoje dalyvavo 56 mokiniai (96,6 proc.). Patyčių tarp mokinių skaičius sumažėjo 42,8 proc.
- 2019 metų lapkričio mėnesį apklausoje dalyvavo 69 mokiniai (90,8 proc.). Patyčių tarp mokinių skaičius padidėjo 4,2 proc.
- 2020 metų lapkričio mėnesį apklausoje dalyvavo 87 mokiniai (93,5 proc.). Patyčių tarp mokinių skaičius mažiausias nuo programos vykdymo pradžios – 6,9 proc.
- 2021 metų lapkričio mėnesį apklausoje dalyvavo 98 mokiniai (86,7 proc.). Patyčių tarp mokinių skaičius 4,9 proc. padidėjo.

Daugiausia patyčių patiria 5 - 6 klasės berniukai. Mokiniai nesaugūs jaučiasi koridoriuose, mokyklos kieme, valgykloje, tualete, kitose vietose, kai nėra mokytojo. Mokiniai labiau pasitiki suaugusiais namuose ir mokykloje, nei draugais.

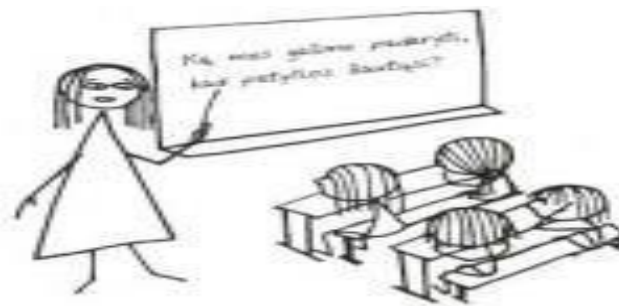
Remiantis tyrimų rezultatais, pastebima, kad patyčių skaičiui įtaką daro naujų mokinių įsiliejimas į mokyklos bendruomenę, ypač į penktas ir šeštas klases.

2021-2022 mokslo metų mokyklos prioritetas – gerų tarpusavio santykių ir pozityvios emocinės aplinkos, lemiančios gerą mokinių savijautą mokykloje, kūrimas.

[Olweus patyčių prevencijos programos kokybės užtikrinimo planas 2021-2022 m.m.](#)

[Olweus patyčių prevencijos programos kokybės užtikrinimo planas 2022-2023 m.m.](#)

Mokykloje mes laikomės **Keturių prieš patyčias nukreiptų taisyklių:**

- 1 taisyklė – mes nesityčiosime iš kitų;
- 2 taisyklė – mes stengsimės padėti tiems, iš kurių tyčiojasi kiti;
- 3 taisyklė – mes stengsimės bendrauti su tais, kurie yra atstumti;
- 4 taisyklė – jei sužinosime, kad iš ko nors tyčiojamesi, mes apie tai pranešime suaugusiems mokykloje arba namuose.

Mokykloje nuosekliai taikoma Olweus programos kokybės užtikrinimo sistema. Tikimės, kad tai padeda mokykloje kurti saugią ir draugišką atmosferą.

Mokyklos Olweus programos instruktorius – Ilona Klanienė

Mokyklos Olweus programos koordinatorius – Jūratė Gedvilienė

Mokykloje yra sudarytos 4 mokymosi ir supervizijų grupės. Grupių užsiėmimai vyksta po 90 min.

Mokymosi ir supervizijų grupių lyderiai:

I grupė: Lina Grigaliūnienė, Vilija Jarošienė,

II grupė: Ina Balčiūnaitė, Toma Mikulskytė, III grupė: Rima

Baltrimienė, Vida Maksvytytė, IV grupė: Kristina Razokienė, Vaida Karanik.

Audito, vykusio 2021m. balandžio – birželio mėnesiais, metu buvo patvirtinta, kad mokykla laikosi visų Olweus programos standarto (OPS) ir Olweus programos Kokybės užtikrinimo sistemos (OPKUS) reikalavimų.

Mokykla buvo sertifikuota ir jai yra suteiktas Olweus mokyklos vardas.

Daugiau informacijos apie Olweus programą galite rasti internetinėje svetainėje <https://www.nsa.smm.lt/svietimo-pagalbos-departamentas/psichologijoskyrius/prevencija/olweus-patyciu-prevencijos-programa/olweus-programa/>

Kaip mokykloje veikia Olweus patyčių prevencijos programa?

- Visas mokyklos personalas nuolat mokosi atpažinti, pastebėti patyčias ir tinkamai į jas reaguoti. Įtraukiami mokiniai ir jų tėvai;
- Nuolat koreguojama ir kuriama pozityvi emocinė aplinka, kad sumažėtų galimybės ne tik patyčioms, bet ir kitam nepriimtina elgesiui;
- Nuolat stebimos pavojingos vietos mokykloje ir pagal tai koreguojamas mokytojų budėjimas;
- Pagal Olweus programą tobulinama priežiūros sistema mokykloje – „Mokinių skatinimo ir drausminimo tvarka“, „Informavimo apie patyčias bei netinkamą elgesį ir reagavimo tvarka“ – „Olweus patyčių drausminimo kopetėlės“, pildomas „Taisyklių pažeidimų registravimo žurnalas“;
- Individualiai dirbama su mokiniais, dalyvavusiais patyčių situacijoje;
- Vedamos teminės klasės valandėlės, nukreiptos prieš patyčias, ugdomi bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai, organizuojami renginiai, ugduantys emocinį intelektą, lemiantys gerą mokinių savijautą mokykloje.

OLWEUS PATYČIŲ DRAUSMINIMO KOPETĖLĖS

PATYČIOS STABDOMOS

- patyčios nedelsiant nutraukiamos
- mokinio sudrausminimas
- žodinis įspėjimas
- skiriamas stebėjimas.

PAKARTOTINAS SUSITIKIMAS SU MOKINIŲ

Stebėjimo laikotarpis dvi savaitės

KOREKCINIS POKALBIS

- klasės vadovo ir pedagogo pokalbis su mokiniu (ais)
- surašomas patyčių atvėjo protokolas
- įvykis fiksuojamas „Patyčių registravimo žurnale“
- skiriamas stebėjimas dvi savaitės
- Informuojama bendruomenė pranešama tėvams

PAKARTOTINAS SUSITIKIMAS SU MOKINIŲ

Stebėjimo laikotarpis dvi savaitės

POKALBIS SU SOCIALINE PEDAGOGU

- pakartotinas stebėjimas
- skiriama koreguojama veikla (specialistų konsultacijos, socialinių įgūdžių programa ir kita)
- pokalbis su tėvais

PAKARTOTINAS SUSITIKIMAS SU MOKINIŲ

Stebėjimo laikotarpio aptarimas

VAIKO GEROVĖS POSĖDIS

- kviečiami tėvai ir vaikas
- taikomos koreguojančios poveikio priemonės

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS ĮSTAIGOMIS

- Klaipėdos miesto šeimos gerovės centą
- Klaipėdos miesto vaiko teisės skyriumi
- Klaipėdos miesto savivaldybės Vaikų gerovės komisiją

Jei Tu patiri ar pastebi patyčias – nelik abejingas, netylėk – kreipkis į klasės vadovą, mokytojus ar kitus mokyklos bendruomenės darbuotojus, pasikalbėk su tėvais ar kitais suaugusiais, kuriais pasitiki.

Informacija tėvams ir globėjams

- Kaip sužinoti, kad iš Jūsų vaiko tyčiojasi kiti?
- Ką turėtumėte daryti, jei manote, jog iš Jūsų vaiko tyčiojamasi?
- Kaip reiktų elgtis, jei Jūsų vaikas tyčiojasi iš kitų?
- O jei Jūsų vaikas nedalyvauja patyčiose?

Atsakymus į šiuos klausimus galite rasti šiose rekomendacijose: [Rekomendacijos](#)

Jeigu Jūsų vaikas susidūrė su patyčių situacija – svarbu neslėpti. Kreipkitės į klasės vadovą, mokyklos specialistus – socialinę pedagogę, psichologę, sveikatos priežiūros specialistę, administraciją.